

L'Estatut d'Autonomia, el camí cap al federalisme

MARINA GELI, Consellera de Salut de la Generalitat de Catalunya

Diari de Girona, 19.01.08

L'anterior legislatura, la del Govern catalanista i d'esquerres presidit per Pasqual Maragall, ha passat a la història per l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia, que substituïa el del 1979, vint-i-set anys després. Va ser una legislatura complicada que reobrí l'anticatalanisme més ferotge de la democràcia en mans del Partit Popular a Espanya.

Però vist des de la perspectiva actual ens va deixar un full de ruta, l'únic possible avui, un camí útil per marcar la relació Catalunya-Espanya, que pressuposa una aposta clara cap el federalisme.

També el camí iniciat a Catalunya ha marcat la resta d'Estatuts ja aprovats, a Andalusia o a la Comunitat Valenciana i els que s'aprovaran en el futur. En els altres territoris espanyols el Partit Popular dóna suport al que nega a Catalunya. En realitat, doncs, des de la resta d'Espanya també s'aposta per fer un pas més cap un model propi dels estats federals. Hi ha doncs, de facto, un federalisme polític des de Catalunya, que ha d'avançar cap a un federalisme també en l'àmbit fiscal i cultural.

El nou Estatut ja ha començat a donar els seus fruits, el pacte Castells-Solbes n'és una bona mostra, la metodologia acordada suposa una inversió en infraestructures de 4.021,6 milions d'euros, una revisió que incrementa la xifra inicial en 827 milions. D'altra banda la introducció de mecanismes de compensació i garanties d'execució de les inversions són

novetat important que proporciona instruments a la Generalitat per exigir les inversions establertes als Pressupostos Generals de l'Estat.

Però no ha estat aquesta l'única conseqüència del desplegament del nou Estatut, el traspàs de l'Hospital Clínic i la creació de l'Agència Tributària catalana són mostres d'aquest procés.

Encara ens queda feina per endavant, abans de l'estiu del 2008 s'ha de pactar nou model de finançament per Catalunya, continuant amb els traspàsos pendents (aeroports i rodalies) i els associats amb el desplegament de l'Estatut.

Per tant el debat de l'Estatut d'Autonomia, que va ser presentat com a inútil, identitari, indiferent per a la majoria i font de confrontació, és ara un instrument essencial de desenvolupament de Catalunya que contribueix a millorar la qualitat de vida dels catalans.

La Catalunya actual, dels 7,5 milions de persones (un milió de les quals s'ha incrementat en només quatre anys), amb ocupació però en condicions de precarietat laboral i forta estacionalitat; Aquesta és la Catalunya que està patint els dèficits històrics en les infraestructures, en totes les seves dimensions: la mobilitat, la sanitat, l'educació, la justícia, la seguretat, els serveis a les famílies i a la gent gran, l'habitatge, el medi ambient i la recerca i la innovació.

Catalunya, avui, després d'un esforç inversor històric per part del Govern de la Generalitat, està revisant el seu model econòmic i territorial, basat en una economia més rendible i de major valor afegit en l'àmbit industrial o dels serveis. El nou marc de relació fiscal i financer amb la resta de

l'Estat ens ha de permetre fer front als interessos de Catalunya amb garanties. El país necessita més recursos econòmics per continuar sent un motor econòmic i cultural, i per redistribuir les oportunitats com a font de cohesió social.

En aquest context, el compliment de l'Estatut d'Autonomia, com diu el president de la Generalitat José Montilla, determina el present i el futur; Catalunya cap endins i Catalunya cap Espanya, Europa i el món.

Al llarg de la seva història els catalans sempre hem apostat per l'autogovern, per l'autonomia, per tenir llibertat, per arriscar-nos. I així ho hem de continuar fent.

En l'aplicació de l'Estatut hi trobarem una marca federalitzant que permet un alt grau d'autonomia. Autogovern i federalisme: el catalanisme federal és ja un projecte iniciat.